

AMIGOS DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0,50 voor elken regel meer fl. 0,075.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra,
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan for Curaçao, Bonaire Aru-
ba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada
regel mas fl. 0,075.

Fr. Ambrosius Jacobus Joannes van Baars,

VAN DE ORDE DER PREDIKHEEREN

APOSTOLISCH PROVICARIS VAN CURAÇAO,

AAN ZIJNE GELOOFSGENOOTEN

ZALIGHEID IN DEN HEER!

Nu Wij, B. G., volgens opdracht van Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid, Onzen hoogvereerden en veel geliefden Bisschop, een herderlijk schrijven tot U gaan richten, zoude het Ons eene overgrootte vreugde en troost geweest zijn, indien Wij U een verblijdende tijding konden mededeelen omtrent den gezondheidstoestand of den spoedigen terugkeer van Zijne Doorl. Hoogwaardigheid.

Maar helaas, de mededeelingen, van Zijne Doorluchtigheid zelve en van anderen uit Europa ontvangen, zijn nog niet in staat Ons hart gerust te stellen of Onze vrees geheel weg te nemen. Wel blijft te midden Zijner beproevingen de hoop op herstel onverflauid in het hart van Monseigneur voortleven; wel staat Hij Zijn blik naar Boven en stijgt Zijn gebed in vereeniging met dat Zijner kinderen eerbiedig en vertrouwvol ten hemel, om de tusschenkomst van Onze Lieve Vrouw van Lourdes waardig te worden en te mogen ondervinden; wel haakt zijn hart voortdurend naar Curaçao en Zijne dierbare kudde, maar Gode alleen nog is het bekend, wat Hij in Zijn eeuwige raadsbesluiten heeft vastgesteld tot Zaligheid van Mgr. en tot welzijn van Ons Vicariaat. Hier is het Onze plicht te blijven bidden en Ons aan dien Goddelijken Wil te onderwerpen.

Wij dan, B. G., belast met het geestelijk bestuur over U, meenden bij het naderen van den H. Vastentijd, Uwe aandacht te moeten vestigen op de Zondagsheiliging, van welken plicht de trouwe naleving door zooveel, hetzij uit onwetendheid, hetzij uit zwakheid, misschien uit boos opzet, schandelijk wordt verwaarloosd. En toch vergeten wij het niet, weinige geboden zijn zoo dringend, zoo herhaaldelijk, zoo streng verplichtend ons opgelegd, weinige ook besluiten in zich een zoo voornaam hulpmiddel ter zaligheid.

De toewijding van één dag der week aan den dienst van God is een plicht, die diep in 's menschen hart is gegrift en voor ons allen zonder uitzondering van het allerhoogste belang.

Wat toch is de mensch? Het redelijk schepsel, dat zijn leven en zijn voortbestaan dankt aan God alleen, dat, geschapen door Zijn almachtige hand, geleid door Zijn vaderlijke Voorzienigheid, overladen met weldaden en zegeningen, daarenboven nog bestemd is om, na een wel doorgebracht leven, de glorierijke onsterfelijkheid en de eeuwige gelukzaligheid te ontvangen.

In zijn bestaan derhalve geheel van God afhankelijk, is voor den mensch niets meer noodzakelijk dan God als zijn Heer en Meester te eeren,

te gehoorzamen, te dienen. Voor Hem alleen behoort de mensch geheel te leven, aan zijne uitspraken moet hij zich in alles nederig onderwerpen, Zijn geboden met nauwgezetheid nakomen, lichaam en ziel bij voortdurend aan Zijn dienst toewijden en alle jaren, alle dagen, alle oogenblikken zijns levens besteden om God de hulde zijner aanbidding, vereering, onderwerping en liefde aan te bieden.

Wanneer God alzoo recht heeft op geheel onzen levenstijd en onze voortdurende dienstbaarheid, dan is Zijn eisch zeker niet te groot en onze plicht niet te zwaar, wanneer de Heer den mensch slechts één dag in de week heeft aangewezen tot naleving dier verplichting, opdat wij, na zes dagen in rusteloozen arbeid voor onze tijdelijke belangen te hebben doorgebracht, ten minste één dag meer bijzonder in den dienst van God en voor onze eeuwige belangen zouden besteden.

Dan, de toewijding van één bepaalden dag aan den dienst des Heeren, reeds zoo redelijk in zich zelve, werd door den droevigen toestand, waarin de mensch door eigen schuld verviel, nog meer een dringende noodzakelijkheid.

Gij weet het, B. G., de mensch ontrouw aan zijn plicht van gehoorzaamheid, had zich in den beginne vermetel tegen zijn rechtmatigen Meester en Heer durven verzetten. Ter oorzaak van dien opstand, uit hoofdaardij voortgesproten, trad God de Heer met den mensch in het gericht. Geducht liet Hij, de beleedigde Majesteit, hem Zijn toorn en Zijne macht gevoelen.

Wat zegt ons de H. Schrift? Onder meerdere straffen veroordeelde God den mensch tot zwaren arbeid, in het zweet des aanschijns zou hij zijn brood eten, door zwoegen en arbeiden moest hij voortdurend in zijn levensonderhoud voorzien. Eene zware, pijnlijke wet, die, door den mensch verkeerd toegepast, nog droeviger gevolgen na zich slepen zou!

Hoe licht kan de geest, tot het aardse en het zinnelijke gekeerd, zich daardoor geheel laten beheerschen! Hoe gemakkelijk kan de mensch uit overdreven zorg voor het noodzakelijke of te groote begeerlijkheid naar tijdelijk goed, het hoofd-doel zijns bestaans uit het oog verliezen!

Het was dus noodig den mensch aan het geestelijke voortdurend te herinneren en zijn hart met zoet geweld tot zijn hemelschen Vader te trekken.

Liefderijk kwam God in Zijne barmhartige goedheid den mensch hier te hulp, waardoor Hij tegelijkertijd Zijn goddelijke macht over het menschedom toonde en ons het

hulpmiddel schonk om dat dreigend gevaar te voorkomen. God zelf stelde den tijd vast, waarop de mensch zich Gods weldaden zou herinneren, de belangen der ziel uitsluitend zou behartigen en met een dankbaar hart en grooten eerbied zou neerknielen ter verheerlijking zijns Scheppers. Vandaar dat God bij de afkondiging Zijner wet aan het Joodsche volk op den berg Sinai dit gebod luide en uitdrukkelijk verkondigde: *Wees indachtig dat gij den Sabbatdag heiligt.* (Exod. XX. 8.)

Nog duidelijker springt ons die verplichting in het oog bij de herinnering, dat deze dag, even als de besnijdenis, door God als een teken was gesteld van bijzondere heiliging en zegening. *Ziet toe dat gij mijnen Sabbat onderhoudt, want het is een teken tusschen Mij en Ulieden, dat Ik de Heer ben, die u heiligt.* (Exod. XXXI. 13.) Niet enkel zou de trouwe viering van dien dag op het godsdienstig en zedelijk leven, ja zelfs op het tijdelijk geluk der Israelieten van sterken invloed zijn, maar God beloofde ook plichtig en verbond Zich zelfs door een eeuwig verbond, dat Hij hen in heiligheid zou bewaren en als Zijn heilig volk met weldaden en zegeningen overladen, wanneer zij dit groote gebod onderhielden.

Had God nu in het Oude Verbond voor de verheerlijking van Zijn Naam den zevenden dag uitgekozen: *Zes dagen zult gij werken, maar de zevende dag is het de Sabbat* (Exod. XX. 9. 10.), wijdde deze meer dan alle andere aan de geheele schepping herinnerde en de almacht en liefde Gods zoo schitterend deed uitkomen; in de Nieuwe Wet, toen de Verlosser, de Langverwachte aller volken, door Zijn leven, lijden en dood een nieuwe wereldorde van genade en zaligheid had geschapen, was het natuurlijk, dat de verplichting om één dag in de week te heiligen van den Zaterdag op den Zondag werd overgebracht. Want op dien dag had J. C., volgens de verzekering van den H. Augustinus en andere Kerkvaders, de voornaamste en grootste geheimen van Zijn Verlossingswerk voltrokken.

Vandaar dat de Apostelen de viering van den Zondag voor die van den Sabbat in de plaats stelden en die dag bij alle christenvolken van toen af werd beschouwd als de dag des Heeren, die boven alle anderen moest worden gevierd en geheiligt.

Kon er dan nog eenige gegronde twijfel over de noodzakelijkheid en de verplichting der Zondagsviering bestaan? Had God niet overduidelijk gesproken? Had Hij den Israelieten dit gebod niet als een strenge wet opgelegd, het neergeschreven in hun hart en op steenen tafelen gegrift? Had Hij er geen zorg voor gedragen, Zijn volk eerbied en ontzag voor dat gebod in te boezemen om het met bijzondere nauwgezetheid te doen naleven? Had Hij de overtreders niet met zware straffen bedreigd en de schuldigen voorbeeldeloos gestraft? En, opdat de kennis der verplichting en de getrouwe naleving daarvan onvervalscht bij het Israelietische volk zou voortbestaan, zond Hij hun niet door alle eeuwen heen Zijne Profeten te hunner onderrichting en vermaning?

Ja, zoo diep ligt het hoofdbegrip dier verplichting in 's menschen na-

tuur, dat zelfs de Heidenen in hun valschen eeredienst eenige dagen afzonderden tot verheerlijking hunner goden.

Hoe zouden dan wij, na zulke heldere bewijzen en zulke welsprekende getuigenissen, hoe zouden dan wij, Christenen, durven twijfelen, of het gebod der Zondagsheiliging ook voor ons noodzakelijk is, of die verplichting nog met gelijke zwaarte op ons rust? Neen, waar het den dienst des Heeren geldt, moeten wij elke bedenking verwijderen, ons voor alle nalatigheid wachten, ons door ijver en getrouwheid doen kennen, en niet uit vrees voor straf, maar uit oprechte liefde, ons opgewekt gevoelen den dag des Heeren te eerbiedigen en te heiligen.

Hoe nu zullen wij de verplichting der Zondagsheiliging vervullen? Wat is ons allen voorgeschreven?

Ten eerste, het is verboden op den Zondag slafelijken arbeid te verrichten; ten andere, wij moeten ten minste de H. Mis bijwonen.

Het verbod van slafelijken arbeid is door God zelve den mensch duidelijk en met nadruk voorgehouden: *Zes dagen zult gij arbeiden, maar op den zevenden dag is het de Sabbat van den Heer, gij zult daarop geen werk doen.* [Exod. XXX. 9.] En de reden daarvan is even duidelijk als het gebod zelf. God verbood te werken op den Sabbat, niet wijl het arbeiden op dien dag uit zich zelve kwaad of zondig is, maar wijl het een hinderpaal is voor 's menschen heiliging, zijn geest van den dienst des Heeren af te trekken en hem belet zich bezig te houden met de belangen zijner ziel.

Daarenboven kan de zucht, om ook op dien dag te arbeiden, uit geen andere beweegreden voortkomen, dan uit te overdreven gehechtheid aan het aardse of uit eene te groote bezorgdheid voor het lichaam en voor het levensonderhoud; en toch, juist de viering van den Zondag werd door God ingesteld, om onzen geest van tijd tot tijd aan de aarde te onttrekken en tot den hemel op te voeren en opdat wij aldus onmiddellijk aan het werk onzer zaligheid zouden arbeiden.

Geen wonder derhalve, dat God met bedreiging van zoo zware straf op de Sabbatviering aandrong: *Onderhoud mijn rustdag, wie hem schendt zal den dood sterven.* (Exod. XXXI. 10.) En zijne bedreiging volvoerdend om allen een heilige vrees voor de overtreding in te boezemen en tot trouwe naleving aan te sporen, sprak God zelf eenmaal in tegenwoordigheid der overheden een verschrikkelijk doodvonnis uit over den Israeliet, die de rust van den Sabbat door tearbeid n had geschonden. [Numer. XV. 32.]

Wanneer dus het gebod der Zondagsheiliging van zoo groot en algemeen belang is, dan moet noodzakelijk de overtreding van dat gebod een zware zonde zijn.

En toch, B. G., hoe vaak wordt die zonde bedreven! Hoe vele Katholicken verrichten dikwerf des Zondags zwaren arbeid, met volle kennis van het kwaad, enkel en alleen uit lichtzinnigheid, uit kwade gewoonte of om eenig geldelijk gewin te behalen! Hoe dikwerf wordt dien ganschen dag koophandel gedreven, een handwerk uitgeoefend of zware lasten langs de wegen gedragen! Hoe dik-

werf ook op dien dag door dienstboden verboden dienstwerk verricht, wijl zij in dienst zijn van meesters, die de christelijke feestdagen niet vieren!

Echter, Wij kunnen het niet ontkennen, somtijds is zwaar lichamelijk werk op Zondag geoorloofd, wanneer dit namelijk onmiddellijk op den dienst des Heeren betrekking heeft, of tot welzijn van ons zelve of van onze naasten dringend noodzakelijk is en geen uitstel duldt, of in sommige gevallen, wanneer een buitengewoon groot voordeel behaald of schade vermeden moet worden.

Maar, B. G., al deze redenen van overwegenden aard bestaan bij U in geen deele. Welke redenen voert Gij gewoonlijk aan tot Uwe verontschuldiging?

Dat Gij met werkzaamheden waart overladen, dat anderen U hebben aangezoekt of hebben genoodzaakt te werken, dat Gij geen geldelijk voordeel hebt behaald, of dat Gij binnen Uwe woning en slechts op enkele tijden U aan den arbeid hebt gezet, deze en andere dergelijke redenen zijn slechts voorwendsels, die U niet verontschuldigen voor God en Uw geweten, wijl Gij in waarheid den dag des Heeren ontheiligt en Gods rechten geschonden hebt. De rustdag is Zijn dag, de dag des Heeren.

Daarenboven, de verdiensten, op Zondag behaald, zullen geen voordeel aanbrengen. De ondervinding bewijst ons duidelijk, dat zondagswerk geen zegen aanbrengt, maar integendeel, evenals luiheid, verkwisting en diefstal, den mensch eerlang tot den bedelstaf brengt. Een daadwerkelijke bevestiging van het woord des Heeren: *Indien gij Mijnen Sabbat niet onderhoudt, zal Ik u plotseling bezoeken met armoede.* [Lev. XXVI. 16.]

Het strenge verbod van op Zondag te arbeiden is echter slechts het noodzakelijke middel tot bereiking van het hoofdoel: *Onderhoud den rustdag om dien te heiligen.* [Deut. V. 12.] Wanneer nu zal die dag heilig worden?

Als Gij dien aan den dienst van God toewijdt, werken van goisvrucht verricht, en op eene bijzondere wijze arbeid aan eigen heiliging en volmaking, om zoo in volmaaktheid Uw Hemelschen Vader gelijk te worden.

De H. Kerk, Christus' Plaatsvervangster op aarde, door het licht des Hemels bestraald en met Goddelijk gezag bekleed, kwam in Hare moederlijke bezorgdheid voor het heil Harer kinderen ons hier krachtig te hulp. Zij gaf ons het middel, om dien dag te heiligen, in het gebod van des Zondags de H. Mis bij te wonen. Dit gebod zou voor ons het zekere, het gemakkelijke, het krachtige hulpmiddel zijn om den dag des Heeren te heiligen; vandaar, dat de H. Kerk de naleving van dit gebod zoo streng verplichtend op straffe van doodzonde oplegde aan allen zonder onderscheid, zoodra zij tot de jaren van verstand gekomen zouden zijn.

Hoe zwaar nu, doch ook van hoe groote waarde voor ons deze verplichting is, zullen wij zonder twijfel inzien, wanneer wij de verhevenheid en de groote werkdadigheid van het H. Misoffer overdenken. Wat is het H. Sacrificie der Mis?

Het onbloedig offer des Nieuwen Verbonds, in hetwelk het Lichaam en Bloed van Christus, onder de gedaanten van brood en wijn, door den priester aan God wordt opgedragen. [Conc. Trid. Sess. XXII cap. II.] Het is dus de onbloedige vernieuwing van het aanbiddelijk offer des kruises, het grootste en het heiligste, dat de Zaligmaker Zijne Kerk heeft geschonken.

Op het machtwoord des Priesters daalt Jesus andermaal uit den Hemel op aarde neder en rust op het altaar als aanbiddingsoffer, om God, de opperste Majesteit, de hoogste vereering te schenken; als *zoenoffer*, om van God vergiffenis te erlangen voor den zondigen mensch; als *smeekoffer*, om Gods zegeningen en weldaden over de kinderen der menschen af te bidden; als *dankoffer*,

om Gode dank te zeggen voor de weldaden, die Hij de wereld schenkt.

Hoe kunnen wij derhalve beter onderworpenheid aan God betoonen, hoe kunnen wij beter den Zondag heiligen dan door bij het H. Misoffer tegenwoordig te zijn, dat als eene hoogst welgevallige offerande door Jesus Christus in onze plaats aan den Hemelschen Vader wordt opgedragen? Hiervan eenmaal overtuigd, zullen wij het als een gezegend voorrecht beschouwen het H. Misoffer te mogen bijwonen, en niet om valsche of onbeduidende redenen of om beletselen, door ons zelve gesteld, veel minder uit traagheid of onverschilligheid ons ontslaan van de verplichting, om bij het H. Misoffer tegenwoordig te zijn.

Wij moeten aan onze verplichting ook op eene *waardige* wijze voldoen, wij moeten namelijk met een christelijke stemming verschijnen en met den waren, godsdienstigen geest bezielid zijn.

Wij moeten niet tegenwoordig zijn met ons lichaam alleen, maar ook met onzen geest: ons verschijnen moet zijn oorzaak niet vinden in geheel menselijke, mischen zondige beweegredenen, in ijdelheid, pronkzucht, of nieuwsgierigheid; wij behooren bij het gehele Misoffer tegenwoordig te blijven van den aanvang tot zijne voltrekking; wij behooren met den Priester te bidden en in vereniging met hem onze gedachten, afgewend van de aardse werken en genoegens, eenige oogenblikken gevestigd te houden op de goddelijke handeling, welke op het altaar wordt verricht; eindelijk, diep doordrongen van de gedachte, dat wij staan in de onmiddellijke tegenwoordigheid der goddelijke Majesteit, behooren wij door onze uiterlijke houding en onzen innerlijken eerbied getuigenis af te leggen van onze nederige onderdanigheid, van onze dringende behoeften, van onze dankbaarheid en liefde.

Zoo zal in het H. Misoffer voor U een bron ontspringen van genade en zaligheid! Zoo zal in U de honger en de dorst naar rechtvaardigheid ontstaan en grooter worden, en Gij zult haken naar verzadiging.

Welnu, om dien geestelijken honger te stillen en dien dorst te lesschen, wordt den Christen ruimschoots gelegenheid gegeven in het gebruik der vele hulpmiddelen ter zaligheid, door de Kerk hem aangeboden. Wel schrijft Zij hem dezen des Zondags niet als verplichtend voor, maar zeker zal zijn zieleleven groote kracht en veel voortgang in die middelen vinden.

Eerstens het *Woord Gods*. Leeft de mensch niet van brood alleen, maar bevat ook het woord Gods volgens den Zaligmaker een krachtige spijs voor zijn hart; welnu, des Zondags wordt het U immer verkondigd, opdat de geest verlicht worde door de waarheden van den godsdienst en het hart worde opgewekt en gesterkt voor den aanstaanden strijd. Ook bij voorkeur des Zondags wordt Gij uitgenoodigd en aangespoord, om na in het H. Sacrament der Biecht van uwe zonden te zijn gezuiverd, in vereniging met den Priester dien dag de goddelijke spijs van Jesus' waarachtig Vleesch en Bloed in de H. Communie te ontvangen. Meermalen kunt Gij in den loop van den dag ter kerke gaan, maar bij het einde van den Zondag wordt U bij de middag oefeningen nogmaals gelegenheid gegeven, om God te komen bezoeken en te aanbidden en Zijn Goddelijken zegen te ontvangen over Uw dagelijksch werk, dat Gij spoedig zult moeten hervatten.

Schoon dan heeft de H. Kerk op den Zondag alles geregeld tot Uwe heiliging, krachtig werkt Zij daartoe mede, opdat Gij U oneindig schatten en verdiensten zoudt vergaderen.

Maar ach! B. G., met een droevig hart moeten Wij het verklaren, hoe velen onder U verwaarlozen hun heiliging op de Zondagen.

Over hen, voor wie de Zondag slechts een dag is, bijzonder geschikt voor feest, dans en drinkpartijen, een dag van velerlei gevaarlijke en zondige vermaken, voor bezoeken aan veredachte of slechte vrienden en gezelschappen, waar op verschillende wij-

ze de deugd en het eergevoel wordt aangevallen en de schaamte verloren gaat, over hen spreken Wij hier niet, zij zijn ongevoelig voor Ons herderlijk woord.

Maar Wij klagen over de Katholiken die des Zondags van de buitengewone genademiddelen Gods, toch zoo noodzakelijk tot onderhoud en versterking van hun geestelijk leven, geen of slechts een zeldzaam gebruik maken; en meer nog klagen Wij over de velen, vooral mannen en jongelingen, die uit traagheid, uit onverschilligheid, uit zucht naar wereldsche genoegens of uit hoovaardij nalaten des Zondags de H. Mis geheel of minstens een groot gedeelte daarvan bij te wonen, alsof het gebod van Mis te hooren door de Kerk niet onder doodzonde aan al hare kinderen ware opgelegd. Voorwaar, een verzuim en eene misdaad moeilijk te vergeven en strafbaar in de oogen van God, naarmate die verplichting voor allen belangrijk is en gemakkelijk te volvoeren.

Maar, God laat zich niet bespotten door den mensch! De kastijding volgt zichtbaar en gestreng op die overtredingen.

Wij willen U niet wijzen op de *tijdelijke* straffen, voor het geregeld verzuimen der H. Mis den mensch overgezonden, maar wel vestigen Wij Uwe aandacht op dit verschrikkelijk feit, door de dagelijksche ondervinding aangetoond, dat de overtreders van het tweede gebod der H. Kerk in hun christelijk leven sneller achteruitgaan, zwaarder zondigen, dieper vallen dan zij, die dat gebod onderhouden, en dat zij spoedig vele andere christelijke verplichtingen verwaarlozen, waardoor hun godsdienstig gevoel geheel verloren gaat en zij dan soms, na het ware licht en geluk verloren te hebben, in door de Kerk veroordeelde verenigingen valsche wijsheid en vrede gaan zoeken tot hun dieperen ondergang en algeheele verwerping.

Spiegelt U, B. G., aan die vreeselijke voorbeelden, keert terug van het pad des verderfs, zoekt andermaal Uwen God en Heer, en weest getrouw in Zijn heiligen dienst.

Voor al in den ernstigen Vastentijd sporen Wij U allen aan tot een godvruchtig en volhardend gebed, om zoo de genade te verworven van Uwe christelijke verplichtingen beter te leeren kennen en deze in de toekomst met meer getrouwheid na te leven.

Wij bevelen U, B. G., ook dringend aan in uwe vrome geboden te denken Zijne Heiligheid den Paus, den Vader aller Geloovigen, onzen hoogvereerden lijdenden Bisschop, Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin en de Koningin-Weduwe-Regentes, alle geestelijke en burgerlijke overheden, opdat allen, door Gods geest bestraald en gesterkt, krachtig medewerken tot het eeuwig en tijdelijk welzijn der gansche maatschappij.

Wat de Vastendispenatie betreft, verleen Wij krachtens machtiging van den Apostolischen Stoel, den 30 Maart 1895 Ons gegeven, dezelfde dispensatie, welke U in vorige jaren is verleend.

En zal dit Ons herderlijk schrijven, op den Zondag Quinquagesima, op de gebruikelijke wijze van den preekstoel worden afgekondigd.

Gegeven te Curaçao op den feestdag van de H. Agatha in het jaar O. H. 1896.

fr. A. J. J. VAN BAARS.
Provicaris.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie van de Amigoe di Curaçao.

't Spijt me zeer, niet te kunnen ingaan op het voorstel van Dr. Gil, om met ZEerw. in discussie te treden. Wel voorzie ik, dat ZEerw. dit zal toeschrijven aan gevoel van zwakte en vrees, ZEerw. moge zich echter overtuigd houden, dat dit de reden niet is. Eene discussie beginnen met een man, die nu reeds van standpunt verandert en de quaestie op geheel ander terrein tracht over te brengen, zou een onbegonnen, nutte-

loos werk zijn. Laat de Doctor eerst bewijzen, dat ZEerw. *thans* (niet vroeger) een deugdzaam priester is. Hoe dat te bewijzen valt, moge de Doctor zelf weten; hij is, zooals hij beweert, leeraar in Israel. Hij moet dus weten, wat tot de eigenschappen van een goed priester, een priester naar het hart Gods, behoort. Des Doctoren laatste geschrift is weinig geschikt, om een hoogen dunk van zijne deugd te geven, daar hij duidelijk blijk geeft, in de allereerste deugd, ik zeg niet des *priesters*, maar des *Christens*, het Geloof, schipbreuk te hebben geleden.

Overigens moet de Doctor, als leeraar en priester weten, dat er stoffen zijn, welke voor den Katholiek, die prijs stelt op maagdelijk, ongeschonden geloof, aan geene discussie of aan geen twijfel onderworpen mogen worden, die namelijk, waarvan het woord des H. Augustinus geldt: *Roma locuta, res finita.* (Rome deed uitspraak, de quaestie is uit).

Ik constateer met genoegen, dat al schijnt de Doctor een rijk vocabularium van scheldwoorden er op na te houden, toch het woord *farizeër* niet meer door ZEerw. gebezigd werd. Ten slotte twee opmerkingen: 1°. Des Doctoren brief aan "*El Imparcial*," heeft geen aanleiding gegeven tot den *Open brief* in de *Amigoe di Curaçao*. "*El Imparcial*" kwam mij eerst in handen na het samenstellen van genoemden *Open brief*. Hierin dus *vergist* zich de Heer Doctor. 2°. Namen doen, als het de waarheid geldt, niets ter zake. Ik mag en moet veronderstellen, dat de Doctor het schoonste boek na de H. Schrift, gelezen zal hebben, waar het luidt: "Stoor U niet aan het gezag des schrijvers, of hij te huis is in de letterkunde, ja of neen; maar de liefde der zuivere waarheid drijve u tot lezen. — Vraag niet wie het zegt, maar *wat* er gezegd wordt." (Imit. Christi. Lib. I, cap. V. 1.)

Daarom blijf ik mij teekenen:

Doctor.....

R. C. Pr.

REMITIDO

Estimada Redacción del

"Amigoe di Curaçao."

Mucho siento el que no pueda aceptar la propuesta que me hace el Doctor Gil de entrar en discusión con él. Muy bien preveo que Su Reverencia atribuirá eso a un sentimiento de flaqueza y temor; pero que no tenga cuidado y quede bien persuadido que no es tal el motivo.

El emprender una discusión con un sujeto que ahora ya cambia el punto de vista y trata de llevar la cuestión a un terreno enteramente diferente, eso sería trabajo vano é inútil. Antes que todo tendrá que probar el Doctor, que él ES AHORA un *sacerdote virtuoso*, no que lo FUE ANTES. Cómo ha de probarse esto, ya lo sabrá el mismo Doctor; él es, según pretende, doctor en Israel. El debe de saber por consiguiente qué cualidades debe tener un buen sacerdote, un sacerdote según el corazón de Dios.

El último escrito del Doctor es muy poco á propósito para dar alta opinión de su virtud, porque pone muy de manifiesto que naufragó en la primera virtud, no digo del *sacerdote*, sino del *cristiano*, es decir en la Fe.

Por lo demás el Doctor, como preceptor y como sacerdote, sabrá que hay materias que ningún católico que quiera guardar virginal é intacta su fe, puede someter á la discusión ni á la duda, á saber aquellas para las cuales vale la palabra de San Agustín:

Roma locuta, res finita: Roma decidió, acabóse la cuestión.

Me es grato poder atestiguar que el Doctor, aunque parece tener á su disposición un rico vocabulario de invectivas, ya no usa de la palabra "*fariseo*."

Para terminar dos observaciones:

1°. La carta del Doctor á la Redacción de "*El Imparcial*" no fué la causa de la "*Carta abierta*" en el "*Amigoe di Curaçao*." No me fué remitido "*El Imparcial*" sino después de que hube concluido la mencionada

"Carta abierta." En esto, pues, se equivoca el Señor Doctor.

2. Cuando se trata de la verdad, no importan nada los nombres. Puedo y debo suponer que el Doctor habrá leído el libro que después de la Sagrada Escritura es el más bello; en él se dice: "No te molestes por la autoridad del escritor, si es o no experto en literatura; sino que el amor de la pura verdad te estimule a leer. No trates de saber quién lo dice, sino más bien qué se dice." (Imit. de Cr. Lib. I. Cap. V. I.)

Por lo tanto sigo suscribiéndome

DOCTOR.....PHRO

Curacao, 21 de Febrero de 1896.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO

Bij Koninklijk Besluit is de tijdelijke dienstverbintenis van den Apotheker 2e. klasse Th. J. C. Buijs, met drie jaren verlengd.

Bij Gouvernements-beschikking is aan den Heer J. Nisbet, Officier van Justitie en commissaris van politie op St. Martin N. G., tot herstel van gezondheid binnenlandsch verlof voor den tijd van drie maanden verleend.

Bij Kon. besluit is benoemd tot gouverneur van Suriname mr. W. Tonckens JIzu:

is eervol ontslag verleend aan jhr. mr. T. A. J. van Asch van Wijk uit de betrekking van gouverneur van Suriname. C. C.

BUITENLAND.

Rome.—Met groote plechtigheid had in de maand Januari in de zaal der Loggia van het Vaticaan de zaligverklaring plaats van den dienaar Gods Théophile de Corte, van de orde der Minderbroeders Franciscanen.

Théophile de Corte leefde van 1676 tot 1749 en was een Corsicaan van geboorte.

Italië.—Het groote nieuws uit Afrika (omtrek Roode Zee) is, dat de Italianen het fort Makalle hebben ontruimd. (Makallé ligt 2000 meter boven de zee en wordt versterkt door dikke muren, loopgraven en andere vestingwerken. Gebrek aan drinkwater dwong Galliano echter tot de overgave.) De overste Galliano was daar, met een paar duizend man ingesloten door het gehele leger van den negus en noch generaal Arimondi, noch generaal Baratieri zag kans hem te ontzetten. Elken dag verwachtte men dan ook in Italië de tijding te zullen ontvangen, dat Makalle bezwiken was en overste Galliano in handen van de Abessiniërs was gevallen. Nu echter word bericht—en dit bericht is zelfs reeds bevestigd—dat Galliano Makalle heeft ontruimd. De Abessiniërs stonden hem toe af te trekken en van dit verlof maakten de Italianen, die ongetwijfeld erger hadden verwacht, onmiddellijk gebruik. Men heeft deze tijding vernomen van den Afrikaanschen ontdekkingsreiziger Feltre, die in het Abessinische legerkamp vrijen toegang had en van wiens tussschenkomst Menelik zich, volgens een telegram uit Massowah, bediende om zelf aan de Italiaansche bezetting vrijen aitocht met de wapenen, de ammunitie en den tros aan te bieden. Feltre heeft zich vervolgens naar het Italiaansche kamp te Maimeghelta begeven, om namens Menelik brieven te overhandigen, waar-

in de negus aan de Italiaansche regering voorstelt een gevolmachtigde te benoemen, ten einde de vredesvoorwaarden vast te stellen.

De hemel begint dus een beetje op te klaren in Afrika en uit Rome wordt gemeld, dat de laatste berichten uit Erythra een goeden indruk in alle kringen maken. Het staat intusschen vast, dat de overgave van Makalle een nieuw échec is voor de Italiaansche wapenen en wanneer Menelik thans den vrede aanbiedt, dan doet hij dit als overwinnaar. De gebeurtenissen der laatste maanden hebben bewezen, dat de Italianen het voortdringen der Abessiniërs niet vermogen te weerstaan. Achtereenvolgens zijn zij verdreven uit Ambalagi en Makalle en daarom mag generaal Baratieri wel zoete broodjes bakken. De Italiaansche regering zal het natuurlijk steeds willen doen voorkomen, alsof zij tegenover Menelik „le beau rôle" speelt. Zij kan wereldkundig maken, wat zij wil, want de negus, die over geen dagbladen en telegraaflijnen beschikt, spreekt het niet tegen. Maar hoe mooi men ook te Rome moge praten en hoe behendig men de pil moge vergulden, dat Menelik beslist de overhand heeft gekregen, is aan geen twijfel onderhevig.

Frankrijk.—De heer Lefebvre de Béhaine, een algemeen geacht diplomaat en die reeds meer dan dertien jaren Frankrijk bij het Vaticaan vertegenwoordigt, is naar Parijs teruggeroepen en zal allerwaarschijnlijkst van zijn post worden ontheven. Ziehier, de reden, of liever het voorwendsel, dat aan dezen maatregel tot grondslag zal moeten dienen. Tijdens de Kerstmis-audientie had Leo XIII zich tegenover den gezant beklagt over de onvriendschappelijke gevoelens van het gouvernement te Parijs en vooral zijn kommer betuigd over het plan der regering een ontwerp op de vereenigingen in te dienen, welk ontwerp in de eerste en voornaamste plaats tegen de Kerk zou zijn gericht. Hierover nu is het ministerie uiterst gebelgd. De H. Vader mag zich niet beklagen; Hij moet alles dragen, alles dulden wat anti-clericalen als Bourgeois en Berthelot goedvinden te doen; het is Hem strikt verboden zich te mengen in de „binnenlandsche aangelegenheden" der Republiek, ook al zijn het leven en den bloei van godsdienst en Kerk daarbij ten nauwste betrokken. Zelfs mag Hij niet de diensten in herinnering brengen door Hem aan Frankrijk bewezen, en als passend antwoord daarop een vriendschappelijke en vredelievende politiek eischen. De radicalen willen à tort et à travers strijd met de Kerk. Het anti-clericalisme zit hun in merg en been. De maçonnerie, welke vooral bij deze partij machtig is, spoort hen aan telkens de oude religieuze geschillen weer op te halen, de katholieken tot het uiterste te brengen en tot verzet te prikkelen. ten-einde aldus steeds nieuwe voorwendsels te kunnen vinden voor den een of anderen vervolgingsmaatregel.

Leo XIII heeft tegenover de Republiek de meest verdraagzame en welwillende houding aangenomen. Hij schreef zijnen zonen voor den bestaanden regeringsvorm te aanvaarden en het was voornamelijk aan zijne tussschenkomst te danken, dat Frankrijk niet langer geïsoleerd bleef staan in Europa. Maar dit alles telt bij de radicalen voor niets. Ja, de politiek van het Vaticaan baart hun juist de grootste zorg. Wanneer de godsdienstvrede inderdaad tot stand komt, wanneer de katholieken ophouden monararchalen, principieele tegenstanders van het republikeinsch regime te zijn, dan zullen zij hun schoonste

strijdleuze hebben verloren: dan zal bovendien de invloed worden versterkt van het gematigde element in den lande en het radicalisme binnen engere perken worden teruggedrongen. Dat het landsbelang daarbij winnen zou, is eene omstandigheid, welke voor de radicalen niet in aanmerking komt. Boven het landsbelang staat voor hen het belang der partij en de zucht om het anti-clerical stokpaardje te berijden. En daarom namen zij van den beginne af een zijandige houding aan tegenover de verzoeningsgezinde politiek des Pausen en lieten zij geen gelegenheid voorbij gaan, om de „ralliés" als verkapte monararchalen verdacht te maken.

Als regering opgetreden, moesten de radicalen bij de indiening der jongste begroting het budget van den Eeredienst en het gezantschap bij den H. Stoel verdedigen. Maar zij deden dit in de minst vriendschappelijke termen en faute de mieux. De minister-president heeft daarop (nog slechts weinige dagen geleden) te Lyon een politieke rede gehouden, waarin hij een dreigenden toon tegen de katholieken aansloeg, terwijl het vooruitzicht van een wet op de vereenigingen, krachtens welke de Staat zich allerlei rechten zou aanmatiggen in zake het bestuur en de contrôle van kerkelijke lichamen, voldoende is om allen twijfel omtrent de gezindheid van het huidige kabinet weg te nemen.

De radicalen willen den oorlog met de katholieken; zij wijzen de verzoening af, door Leo XIII nagestreefd: zij wenschen, gelijk de *Univers* schrijft, ook in 't vervolg te kunnen zeggen, dat de „clericalen" de Republiek bedreigen. Het laat hen koud, of daardoor een zwak punt ontstaat voor Frankrijk en zelfs voor het regime. Voor alles moet niets hun beletten de oude vervolgingspolitiek te kunnen doorvoeren. En hoe gelukkig zouden zij zijn, indien het hun gelukte de welwillendheid van den Paus jegens Frankrijk te doen verflauwen en de katholieken in de rijen der monararchalen terug te dringen!

Maar het spel dezer onverzoenliken wordt al te doorzichtig. Niet slechts in katholieke, maar ook in liberale organen als de *Temps*, het *Journal des Débats*, de *Sicile*, de *Matin* en andere protesteert men nadrukkelijk tegen de plannen van het radicale kabinet met betrekking tot den gezantschapspost bij het Vaticaan. De heer Lefebvre de Béhaine is, naar algemeen gevoelen, te Rome de ware man op de ware plaats. Hij geniet het vertrouwen van den Paus en de achting zijner mede-diplomaten. Hij heeft er door zijn optreden niet weinig toe bijgedragen den H. Vader gunstig te stemmen voor de Republiek en een invloed verkregen, welke door andere mogendheden wordt benijd. Bovendien moet het den H. Vader onaangenaam aandoen een gezant te zien vertrekken, die reeds zoovele jaren bij zijn Hof was geaccrediteerd en wiens persoonlijkheid Hem in alle opzichten beviel. „De handhaving van den heer Lefebvre de Béhaine te Rome, zoolang de pauselijke Stoel bezet was door Leo XIII," zegt de heer Charmes in het *Journal des Débats*, „scheen, behalve door de gezonde rede en een verstandige politiek, ook geraden door den eerbied voor zekere convenances, welke alle gouvernementen het zich tot een eer rekenen onderling in acht te nemen." Het blad toont dan verder aan, dat de vervanging van graaf de Béhaine thans alleen te verklaren zou zijn, wanneer de gezant zich op onbevredigende wijze van zijne taak kweet; maar dit is geenszins het geval. „De eerste plicht van een ambassadeur is," vervolgt het liberale orgaan, „de

belangen van zijn land te doen gelden en een goede verstandhouding te bewaren tusschen zijn regering en die bij welke hij is geaccrediteerd. Zijn nu de belangen van Frankrijk en van de Republiek niet naar behooren bij den H. Stoel gediend? Hebben wij niets van den tegenwoordigen Paus gedaan gekregen? Moeten wij ons beklagen over zijne politiek? Heeft hij zich vijandig tegenover ons geplaatst in binnen- en buitenlandse aangelegenheden? Kunnen wij aan onzen gezant ten laste leggen, dat hij niet den minsten invloed bij den Paus bezat, of daarvan geen goed gebruik maakte? Wij weten niet, wat van dit alles het tegenwoordige ministerie denkt. Maar wij weten wel hoe Europa er over denkt en wat de Historie ervan zal zeggen."

In een ander artikel doet het blad nog uitkomen, hoe er absoluut geen grond bestaat voor een grief tegen den Paus. Z. H. handelde volkomen correct door den gezant te onderhouden over de religieuze aangelegenheden van Frankrijk. Wanneer onze gezant, zoodra de H. Vader die punten aanroerde, moest antwoorden: „H. Vader, dit zijn zaken, waarin gij u niet hebt te mengen," zouden wij waarlijk geen ambassadeur op het Vaticaan noodig hebben, schrijft het *Journal des Débats*.

Gelijk wij reeds zeiden, spreken verreweg de meeste andere bladen in gelijken geest en neemt alléén de ultra-radical pers (type *Lanterne*) het voor Bourgeois en Berthelot op. De positie van het kabinet schijnt onder deze omstandigheden zelfs vrij ernstig geschokt en het valt voorts nog te betwijfelen, of de radicalen tot het uiterste zullen durven gaan. Doen zij dit tóch, dan zullen zij zich daarmee niet slechts aan een groven misslag en een snoode ondankbaarheid schuldig maken, maar waarschijnlijk ook hun eigen graf graven.

— Waar een prooi is, zullen de arenden vergaderen. De arme Max Lebaudy, de ongelukkige rikaard die onlangs op zoo jeugdigen leeftijd stierf, omdat hij al te veel geld had bezeten, was zulk een prooi. Hij werd voortdurend bestormd door een aantal vrijbuiters, belust op zijne millioenen. Men plukte en exploiteerde hem zooveel men kon, vlei-de hem en bewees hem allerlei „diensten," welke hij duur moest betalen. Dat hierbij niet scrupuleus werd te werk gegaan, behoeft nauwelijks gezegd en nu de arme jonkman ter ziele is, zijn er leelijke dingen aan het licht gekomen. Reeds zijn verschillende arrestaties gedaan, en de reeks schijnt nog niet ten einde. De allereerste, die in hechtenis werd genomen, was zekere De Cesti, die gedurende een tweetal jaren Lebaudy als „raadsman" had ter zijde gestaan. Hij deed voor den jeugdigen millionaire allerlei zaakjes af, natuurlijk tegen hooge provisie en daar hij als oud-officier relaties had in het leger, wist hij te bewerken, dat Lebaudy, als milicien ingelijfd, naar een beter garnizoen werd overgeplaatst. Men verzekert, dat deze verwisseling op z'n minst 100,000 fr. kostte aan Max Lebaudy waarvan 9/10 in den zak van De Cesti terecht kwam. Verder zou deze sinjeur hebben getracht den licht te verleiden Max in een dagblad-onderneming te betrekken, waarvoor deze op het punt stond de kleinigheid van een half miljoen fr. te storten, terwijl hij hem tot zelfs op zijn sterfbed voortdurend lastig viel met aanvragen om geld onder allerlei voorwendsels. Kort vóór zijn dood liet le „petit sucrier" hem nog een som van 2000 fr. ter hand stellen, naar men zegt. De Cesti, die door den rechter van instructie in verhoor werd genomen, is onmiddellijk daarop naar Mazas

EL TIEMPO ES EL CRISOL DEL MERITO

Una existencia de 74 años garantiza el mérito de

LA PANACEA IDE SWAIM

Como curación de *Escrófulas, Exezemas, Reumatismo, Ulceas* y todas las enfermedades de la Sangre.

Agentes: *Jones & Borchert, Botica Alemana--Curacao*

; De venta en todas las droguerías.

overgebracht, waaruit men mag opmaken, dat zijne antwoorden op de vragen van den magistraat alles behalve afdoende zijn geweest.

Intusschen is hij, gelijk wij reeds zeiden, niet de eenige, die den zwakken millionair exploiteerde. Hij stond o. a. in betrekking tot een zekeren bankier Balensi te Parijs, bij wien Lebaudy ettelijke millioenen had belegd en die thans voortvluchtig is, een passief van zes millioen nalatende.

Voorts zijn gevangen genomen de hoofdredacteur van een militair blad *L'Echo de l'Armée* en de bekende redacteur van de *Figaro* Jacques Saint Cère, wiens eigenlijke naam Rosenthal is. Hij wordt beschuldigd van schriftelijk pogingen te hebben gedaan bij Lebaudy om geld te krijgen en de weigering beantwoord te hebben met het schrijven van verschillende artikelen van een uit die weigering voortvloeiende strekking. Welk een wereld!

Als een olievlek breidt het schandaal zich uit. De rechter van instructie kan tevreden zijn, zegt een Parijsch blad, elke dag brengt een nieuwe arrestatie. Behalve De Cesti, De Civry (een edelman en officier) en Jacques Saint-Cère, zijn thans ook gearresteerd Georges de Labryere en Chiaroli, twee personen, die min of meer tot de pers in betrekking staan en waarvan vooral de eerste een groote bekendheid te Parijs heeft. Hij is namelijk de intieme vriend en raadsman van de veel besproken, Mme. Séverine, een publiciste, die aan verschillende bladen meewerkt en indertijd een heftige campagne voerde tegen den ongelukkigen Max Lebaudy.

Wat de aanleiding tot deze maatregelen betreft, het heet, dat Labryere met Chiaroli, die op zijne beurt weer een handianger van de De Cesti was, onderhandelingen heeft gevoerd, om zijn invloed op Mme. Séverine te doen gelden in de campagne tegen Lebaudy, natuurlijk tegen betaling. Mme. Séverine wijst deze beschuldiging met verontwaardiging van zich af. Zij verklaart, dat haar vriend op laaghartige wijze belasterd is en stelt daarvoor De Cesti aansprakelijk, tegen wien zij het vorige jaar reeds heftige artikelen schreef, ten einde zijne slink-sche streken met Lebaudy te ontmaskeren. Om zich te wreken en de aandacht van zich af te leiden, heeft hij nu haar vriend in het geding betrokken, zegt Séverine en Drumont, aan wiens blad *La Libre Parole* zij meewerkt, geeft haar gelijk.

Uit alle mededeelingen en feiten wordt ééne zaak vooral klaar: namelijk dat het met de Parijsche pers treurig is gesteld. Een zwerm van gewetenlooze individuen en avonturiers tracht voortdurend, hetzij door eigen arbeid, hetzij door relaties, munt te slaan uit de macht en den invloed, waarover een dagblad te beschikken heeft. Afpersing en zwendel zijn schering en inslag en bij elke campagne, bij elk opzienbarend artikel mag men voortaan wel de vraag stellen, hoeveel er voor betaald is... of niet betaald door hen, die worden aangevalen!

Omtrent Jacques Saint Cère worden thans allerlei levensbijzonderheden medegedeeld, welke het steeds meer onbegrijpelijk doen zijn, dat deze man zich tot zulk een hoogte kon opwerken en verschillende bladen o. a. *Le Soleil* en *Le Journal* hebben er den *Figaro* een verwijt van gemaakt, dat hij zijn buitenslandsche politiek liet bewerken door "een als Fransch man genaturaliseerd Wurtemberger." Het blad antwoordt daarop uiterst vinnig. Fernand Xau (directeur van het *Journal*) zegt het, willen wij op het oogenblik niet storen, nu hij pas zulk een lang onderhoud met den rechter van instructie heeft gehad (ook al naar aanleiding van de zaak-Lebaudy; tegen Xau schijnen verdenkingen te bestaan.) En wat Edouard Hervé betreft, wij zouden wel eens willen weten, zegt de *Figaro*, wie in zijn blad *Le Soleil* de zeer tendentieuze buitenslandsche berichten schrijft — ongeteekend, en met reden. Indien de *Soleil* den naam noemt, dan zijn wij bereid dien te rectificeren, als dat noodig mocht zijn.

Van Saint-Cère's verregaande verkwisting en ongebonden levenswijze worden de meest stuitende staaltjes verteld, die het echter alleszins duidelijk maken, dat hij niet kon rondkomen met 60,000 frs. per jaar. Zoo gaf hij op zekeren Nieuwjaarsdag aan een "vriendinnen" étreunes en wel van uur tot uur van 's morgens vroeg tot 's avonds laat. Elk

uur bracht nieuwe geschenken, waarbij o. a. een complete equipage was!

Spanje. — De Spaansche Staatscourant bevatte 21 Jan. het decreet, waarbij generaal Weyler benoemd wordt tot gouverneur-generaal van Cuba; maar-schalk Campos tot president van den Hoogen Raad van Oorlog; de heer E. duayen tot minister van Buitenslandsche Zaken en generaal Despujol tot kapitein-generaal van Catalonië (ter vervanging van generaal Weyler).

De regering heeft aan Martinez Campos dus weder een voornaamste plaats toegekend, daarmee hulde brengend aan de onmiskenbare verdiensten van den maarschalk.

Het blijkt thans al meer en meer, dat Campos gevallen is onder de campagne van hen, die op Cuba een meer krachtadig optreden wenschen. Men wil de opstandelingen eenvoudig "verpletteren" en elken insurgent, die met de wapens in de hand wordt gevat, onmiddellijk doen fusilleeren. Campos zag in zulke geweldige maatregelen geen heil en vandaar zijn conflict met de twee voornaamste partijen op Cuba: de constitutioneelen en de reformisten. Deze intrigeerden voortdurend tegen den maarschalk, daarbij gesteund door de vele vijanden en benijders van den krijgsman in het moederland en voor hunne vereende pogingen moet Campos thans de vlag strijken. De gebeurtenissen zullen nu uitwijzen, of de maarschalk het al of niet aan 't rechte einde had.

Al is Martinez Campos ditmaal niet gelukkig geweest, kan hij toch bogen op onmiskenbare verdiensten en heeft de tegenwoordige dynastie vooral aan hem hare verheffing op den troon te danken. Hij bestreed met succés de republikeinen en de Carlsten en stond in 1874 aan het hoofd der militaire beweging, welke Alfonso XII tot koning uitriep. Ook in Marokko en op Cuba plakte hij lauweren en tot vóór korten tijd was hij de machtigste en meest populaire man in Spanje.

Campos bekleedde vele gewichtige betrekkingen; hij was zelfs een tijdlang minister-president en stond, naar men zeide, doorgaans boven de regering. De Kroon bood hem meermalen een adellijken titel aan, maar hij gaf er steeds, evenals Gladstone, de voorkeur aan te blijven wie hij was. Daarentegen werden zijne beide zoons in den adel opgenomen; de een draagt den titel van hertog van Seo y Urgel, de ander is de markies van Bastan, welke beide namen de plaatsen in herinnering brengen van twee door hun vader behaalde overwinningen.

In een officieele dépêche uit Havana wordt nog gemeld, dat generaal Gasco de opstandelingen bij Calabazar verslagen heeft; de Spanjaarden kregen in dit gevecht 36 gewonden, waaronder 2 officieren; hoe groot het verlies der separatisten was, wordt niet opgegeven. Generaal Marin, ad interim gouverneur van Cuba, moet in antwoord op Campos' afscheidsrede o. a. gezegd hebben, dat de openbare meening den maarschalk gerechtigheid zou doen weder-varen.

— General Weyler, de nieuwe gouverneur van Cuba, is te Barcelona scheepgegaan met een afdeeling suppletietroepen. De generaal en de soldaten werden door de bevolking levendig toegesjuicht.

General Weyler, markies van Teneriffe is de zoon van een in Spanje genaturaliseerden Duitscher en van een Aragoneesche, Maria Nicolau.

Als kapitein heeft hij op San Domingo zijn eerste lauweren geplukt en bij de Cubaansche opstanden van 1868 en 1872 onderscheidde hij zich opnieuw in hooge mate. In de Spaansche burgeroorlogen, die op de verdrijving van koningin Isabella volgden, blonk hij in de hoogere rangen wederom uit en werd kapitein-generaal van Valencia.

Na de troonsbeklimming van Alphonsus XII bedwong hij de Carlsten. Ook voerde hij ruim drie jaren lang op de Philippijnen het bewind. Laatstelijk voerde hij het commando in Catalonië met het hoofdkwartier in het altijd woe-lige Barcelona. Hij is dus werkelijk een man van de daad en nog op krachtvol-len leeftijd, bijna 57 jaar.

Duitschland. — Naar het *Berliner Tageblatt* verneemt, zal door het departement van Marine een belangrijke som worden aangevraagd voor een twee-

de vergrooting der vloot, en zou, indien de Rijksdag mocht weigeren die toe te staan, een ontbinding van het parlement te wachten zijn. Deze geruchten zijn, naar het schijnt, ontstaan door een toost, dien de keizer heeft uitgebracht en welke woorden bevatte die in de politieke kringen grooter opzien hebben gemaakt dan de op denzelfden middag gehouden troonrede.

Rusland. — De kroning van den Czaar is nu definitief vastgesteld op 8 Mei.

— Aan een correspondentie uit Rome aan de *Patriote*, ontleenen wij het volgende: Men verzekert, dat Leo XIII ter gelegenheid van de kroning des Czaren, gratie zal verzoeken voor de naar Siberië verbannen geestelijken. Men hoopt, dat de kroningsfeesten een groote toenadering tusschen Rusland en het Vaticaan ten gevolge zullen hebben.

ADVERTENTIES

OVERLEDEN op heden in den ouderdom van 68 jaren onze vader en behuwdvader de Heer **James Agnes Jones.**

Curacao, 13 Februari 1896.

Namens de familie.

C. A. JONES.

G. BORCHERT.

Voor de vele bewijzen van deelneming en belangstelling, gedurende de ziekte en bij het overlijden van onzen vader en behuwdvader ondervonden, betuigen wij hierbij onzen hartgrondigen dank.

Curacao, 15 Februari 1896.

Namens de familie.

C. A. JONES.

G. BORCHERT.

TE KOOP bij J. S. Scheidelaar, Breedestraat, Overzijde.

Vaatjes loodwit in olie en andere Holl. verfwaren. 1ste qualiteit Spaansch- en Friesch groen. Holl. lijnolie, raapolie, Hubbuck's zinkwit en Hubbuck's lijnolie, bollenblauw, etc. Plaatijzer, zink, blik, dik rood bladkoper. Pompen en daarvoor dienende vertinde buizen, mokers, keggen, bancatin, kopersoldeer, koperen regenbakskranen, bankschroeven, maten, voor natte en droge waren, koperen en ijzeren gewichten, draadnagels, etc., echte Cooymans-likeuren en elixer, zwarte thee, coszeep, Eau-de-Cologne, witte en gekleurde bloemen, Holl. Flanel, papier met enveloppen, schoolschriften, kroonpennen, griffels, Kerkwieroek, boekjes goud, lampenpitten, spiegelkoord, etc., etc.

Curacao, 17 Januari 1896.

AVISO

Tenemos el honor de participar al público en general, que por disposiciones testamentarias tomadas por el finado Señor

James A. Jones

en vida único socio de esta razón social, y en cumplimiento de sus últimos deseos, su hijo el Señor

CHARLES A. JONES.

se ha hecho cargo, como único socio, de esta casa mercantil, la cual, sin alteración de ninguna especie, seguirá jirando bajo la misma firma de

James & Henry Jones

Curazao 18 de Febrero 1896

JAMES & HENRY JONES.

BUSQUEMOS LA VERDADERA CAUSA

DURANTE el escesivo frío del último invierno, se encontraron en Londres muchas personas muertas en sus propias casas. No había misterio alguno respecto a ninguno de los casos. Sin alimento, sin fuego. Esto explicaba la triste historia. El enemigo que les había quitado la vida, era la *Pobreza*, el único malhechor que no está al alcance de la policía y de los jueces. Si estos rígidos cadáveres hubieran sido los de gente rica y de posición, cuanta no hubiera sido la excitación, que de moverse y correr la policía secreta; que de extensas columnas en los periódicos comentando tales casos; que avalancha de preguntas y teorías de todas partes, pues siempre la *causa desconocida* levanta y despierta el interés y la investigación. Sin embargo, cuán trivial es el caso de algunas personas muertas de hambre y de frío, aunque en si sea muy triste, comparado con el problema, de las *causas desconocidas* de las *enfermedades*, lo cual barre diariamente multitudes de la raza humana en todas las estaciones. Véase un ejemplo:

"Por espacio de cuatro años," dice un corresponsal, "había sufrido grandes dolores en el estómago, en la cabeza, en los miembros todos y, más ó menos en cada parte de mi cuerpo. Perdí el apetito, y si tomaba alimento, no era ni por deseo, ni por gana, sino por la necesidad de tener que hacerlo así. Tenía un gusto desagradable en la boca, y después de comer sufría languidez, pesadez en el pecho y gran acedia en el estómago. Un fluido agrio me subía algunas veces á la garganta, con una sensación acre y ardorosa.

"Así pues, como es de inferir, tomaba el menor alimento posible, por lo que inevitablemente me puse débil y nervioso, á causa de la falta de alimento. Mi condición era muy complicada y alarmante. Si comía, el alimento me castigaba, como si el comer fuera una ofensa contra la naturaleza. Si no comía, caía en la debilidad y con los dolores, como si la dieta fuese una equivocación y un crimen.

"Y lo que más aumentaba mi ansiedad mental, era mi imposibilidad para conocer cual podría ser la *naturaleza y causa* de mi enfermedad. Estando pues ignorante de este punto vital, todos mis esfuerzos para conseguir alivio y curación, eran por consecuencia, experimentos, hechos solamente á ciegas. Me sería imposible aunque á ello me viera obligado, expresar con palabras cuanto he sufrido.

"Hice uso de muchas medicinas sin ningún buen resultado, hasta habiendo descrito mi estado á Juan Villareal, empleado en la muy conocida drogueria de Don José Rodríguez de esta localidad, dicho señor me recomendó, afortunadamente, que tomará el Jarabe Curativo de la Madre Seigel. Compré una botella inmediatamente y despues usé tres mas, teniendo el gran gusto de decir que su resultado fué notabilísimo. Bajo la influencia de este medicina (la cual merece indudablemente llamarse "*curativa*") los síntomas disminuyeron rápidamente y en poco tiempo mi enfermedad desapareció por completo, llevándose consigo, una tos muy pertinaz que me había molestado desde que era niño. Hoy soy uno de los más activos defensores del Jarabe Curativo de la Madre Seigel, y agradezco mucho á Vd. el haberlo introducido en España.

"También he aprendido por medio de la publicación que Vd. hace, que mi verdadera fermentación era indigestión ó dispepsia, y que varios dolores, fuera de los del estómago, eran producidos por la enfermedad de la comida en aquel órgano. Esta información, que resuelve el misterio que envuelve á tantas enfermedades dolorosas, será indudablemente de gran valor al público en general. (Firmado) Pedro Muñoz Rodríguez. Belmez, Enero 20 de 1895

Solo tenemos que añadir, que el señor Rodríguez tiene razón en adoptar la teoría de su enfermedad explicada en el pequeño tomo, cuyas copias enviamos gratis á cuantos las piden. Al curar esta prevalente enfermedad el Jarabe Curativo de la Madre Seigel, no solo hace desaparecer los sufrimientos, sino que tiende también (poniendo á las gentes en disposición de trabajar) á reducir la pobreza misma, entre aquellos que necesitan trabajar para hacerse de alimentos y de fuego en el hogar. (r)